

Asia: VN/32678/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi rakennustyön turvallisuudesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

STTK pitää säädösuudistusta monelta osin onnistuneena. Esitys poistaa monia aiemmassa asetuksessa olleita määräyksiä, joiden on katsottu olevan päällekkäisiä muun lainsäädännön kanssa. On tärkeää huolehtia, että rakennusalan käytännön toimijoille välitetään kattavasti tietoa säädösten uudesta rakenteesta ja sisällöstä. Lisäksi olennaista on, että säädösmuutosten jalkauttamiseen varataan viranomaisille riittävästi resursseja.

Rakennustyön määritelmän lisääminen asetukseen selkeyttää aiempia soveltamisalaan liittyneitä haasteita. Tämä selkeyttäminen on oikeasuuntaista, mutta ei kuitenkaan ratkaise kaikkia rajanveto-ongelmia liittyen esimerkiksi teollisuuden huoltoseisokkeihin tai kiinteistöjen pienimuotoisiin muokkaustöihin.

Esitetty tarkennus yhteisen työmaan käsitteeseen on perusteltu, vaikka eroaakin työneuvoston tuoreesta ratkaisusta. Esitetty tarkennus estää kohtuuttoman vastuun ja kohtuuttomien seurausten aiheutumisen esimerkiksi yksittäisille ihmisille, jotka teettävät kodissaan useita samanaikaisia pieniä korjaustoimenpiteitä.

Työturvallisuuslain rikosoikeudellinen vastuu koskee asetusta rakennustyönturvallisuudesta kokonaisuudessaan. Ennakoitavuuden näkökulmasta rangaistavaksi katsottavat laiminlyönnit ja teot tulisi säätää asetuksessa yksityiskohtaisemmin.

Sekä esitetyn asetuksen että vanhan asetuksen 12 §:n mukaiset laajat rikosvastuut kohdistuvat päätoteuttajan edustajiin eli käytännössä vastaavaan työjohtajaan tai työmaapäällikköön.

Päätoteuttajan edustajaan kohdistuvaan huolehtimisvelvoitteeseen liittyviä tehtäviä kuvataan asetuksessa, mutta tehtävät ovat melko laajoja ja osin abstrakteja.

Päätoteuttajan edustajan tehtävä on pitkälti hallinnollinen ja huomautamme, että muiden työnantajien ja alihankkijoiden toimintaan kohdistuva tarkkailu- ja valvontavelvollisuus on haastavaa toteuttaa. Työmaat ovat usein hyvin laajoja ja alihankintaketjut monipolvisia, eikä päätoteuttajan edustajalla ole useinkaan mahdollisuutta henkilökohtaiseen valvontaan. Käytännössä päätoteuttajan edustajan rikosoikeudellinen vastuu on usein vastuuta alempien työnjohtajien ja alihankkijoiden työnjohtajien laiminlyönneistä.

Edellä kuvatuista syistä vastuut olisi syytä määritellä selkeämmin ja yksityiskohtaisemmin, jotta päätoteuttajan edustajan vastuut kuvautuisivat konkreettisemmin ja helpommin ymmärrettävästi.

Lisätietoja STTK:ssa:

Ida Nummelin, sosiaali- ja terveystieteiden asiantuntija

ida.nummelin@sttk.fi

Gylling Päivi
STTK ry.